

SAMORZĄD NA „6” – CZYLI SZKOŁY MÓWIĄ ZA NAS
Wystąpienie I Zastępcy Prezydenta Miasta dr inż. Joachima Otte na
Miejskiej Inauguracji Roku szkolnego 2007/2008

Jak co roku spotykamy się w gronie ludzi oświaty, aby - czerpiąc z osiągnięć i doświadczenia każdego z nas - nabrać sił i optymizmu do dalszej pracy. Nie musimy tu nikogo przekonywać o znaczeniu edukacji i wychowania dzieci i młodzieży. Naturalną wydaje się nasza dbałość o jak najlepsze wykształcenie kolejnych pokoleń. Jednym z najważniejszych zadań samorządu jest odpowiedni wkład pracy w wychowanie i kształcenie dzieci i młodzieży, co jest naszą najlepszą inwestycją w przyszłość. W tym miejscu często dzielimy się też niepokojami o przyszłość młodego pokolenia. Ciągłe w naszym kraju trwa dyskusja nad właściwym miejscem programów wychowawczych w życiu szkoły. O ile bowiem styl wychowania, przejawiający się w braku wszelakich rygorów w szkole nie może być akceptowany, to również pragnienie, aby wszystko załatwić w stylu autorytarnym, też odrzucamy. Na początku roku szkolnego pragnę przypomnieć o potrzebie budowania takich programów wychowawczych, które nie tylko precyzują system szkolnych nakazów i zakazów, ale które wpłyną na zdolność naszych uczniów do dokonywania samodzielnych wyborów etycznych. Młody człowiek nie będzie się mógł dobrze znaleźć w dorosłej rzeczywistości, jeżeli nie będzie miał należycie uformowanej osobowości. Zasadniczą rolę pełni tu wychowawca a także pedagog lub psycholog szkolny. Osoby te wyposażone w określoną wiedzę i kompetencje winny umieć diagnozować wszelkie problemy, odnosząc je nie tylko do konkretnych, zazwyczaj konfliktowych, zjawisk w życiu szkoły, ale również do ich pozaszkolnych przyczyn. Doświadczenia ostatnich lat mówią, że szczególnie w szkołach gimnazjalnych rośnie znaczenie pomocy, jakiej uczniom, nauczycielom i rodzicom może i powinien udzielać pedagog szkolny i psycholog. Stąd też w naszych szkołach, w miarę potrzeb i możliwości będziemy zwiększać zatrudnienie psychologów.

Nie sposób tu nie przypomnieć, że w rezultacie wydarzeń w Gimnazjum, w Gdańsku, pojawił się ministerialny program, a raczej hasło: „Zero tolerancji dla przemocy”. Pojawienie się tego programu, poza medialnymi spektaklami, praktycznie niewiele dało i jedyną optymistyczną wiadomością jest to, że odszedł już jego twórca. Zostały po nim mundurki. Od września 2007 b.r. w większości szkół (poza ponadgimnazjalnymi) zostaną wprowadzone jednolite stroje szkolne. Opinia ludzi dorosłych jest ogólnie w tym względzie pozytywna (badania socjologiczne wskazują, że 70% społeczeństwa popiera wprowadzenie mundurków), co moim zdaniem bierze się z tego, że jako dorośli, przez opakowanie naszego wytworu, czyli naszych dzieci. chcemy się jakby pozbyć kłopotów. Życie byłoby zbyt proste, gdyby przez taki w gruncie rzeczy socjotechniczny zabieg udało się nam pozbyć choć części problemów z dziećmi i młodzieżą. Pamiętajmy, że w procesie wychowania, przykład własnego postępowania i własnej postawy, jest wielokroć skuteczniejszy, aniżeli powtarzanie różnych sloganów i ”zaklinanie” rzeczywistości.

Kontekst społeczny w którym funkcjonuje szkoła, zmienia się bez przerwy od 1989r. Prawo oświatowe, zasadniczy wyznacznik pracy szkoły, w ostatnich latach zmienia się bardzo szybko i zmiany te nie zawsze są spójne z wprowadzonymi zmianami w poprzednich latach. Przynajmniej w cyklu rocznym zmieniają się tzw. priorytety polityki oświatowej. Wszystko to powoduje, że dyrektor szkoły czuje się niekomfortowo, pracując stale w warunkach niestabilnych. Dyrektor szkoły ma dwóch panów. Z jednej strony jest to jednostka samorządu terytorialnego, będąca pracodawcą, z drugiej zaś strony jest to nadzór pedagogiczny Kuratora Oświaty. Dobrze byłoby, gdyby te dwa podmioty były zgodne w kwestii zadań szkoły, ale w każdym przecież państwie interesy władzy centralnej, którą tu reprezentuje Kurator i władzy lokalnej są w jakimś stopniu rozbieżne. Przykładem może tu być sytuacja w naszym mieście. Samorząd lokalny podjął ze wszechmiar racjonalną decyzję o likwidacji Zespołu Szkół Specjalnych nr 1. Decyzję idącą w kierunku podwyższenia jakości

oświaty dla dzieci specjalnych potrzeb. Z pobudek populistycznych, mając na uwadze interesy partyjne, Kurator sprzeciwił się temu. Tak nie może być, to nie Kuratora obdarzyli zaufaniem nasi mieszkańcy. Nie może też Kurator być wyrazicielem interesów naszej społeczności. Takie woluntarystyczne podejście musi zniknąć z naszego życia społecznego. Aktualnie, po odwołaniu się Prezydenta od decyzji Śląskiego Kuratora Oświaty, Minister Edukacji Narodowej uchylił zaskarżone postanowienie i sprawa wróciła do ponownego rozpatrzenia przez Śląskiego Kuratora Oświaty.

Od wielu lat władze samorządowe naszych miast podkreślają, że dla prawidłowej realizacji zadań edukacyjnych konieczne jest pilne wprowadzenie zmian systemowych. Uważamy, że aktualny system oświaty charakteryzuje się kompetencyjnym chaosem i nadmiarem regulacji. System ten nie sprzyja wysokiej jakości procesu nauczania i wychowania. Biorąc także pod uwagę, wysokie obciążenia finansowe samorządów lokalnych. powodowane przez prowadzenie oświaty, za postulaty o znaczeniu fundamentalnym uważamy:

1. Zastąpienie dotychczasowego prawa oświatowego, narzucającego samorządom lokalnym model zarządzania szkołami i placówkami oświatowymi, ustawowym zestawem państwowych standardów edukacyjnych o charakterze jakościowym i ilościowym.
2. określenie standardów zatrudnienia nauczycieli i pracowników niepedagogicznych oraz standardów liczebności dzieci w oddziałach w zależności od typu szkoły,
3. wycenę państwowych standardów edukacyjnych oraz ustawowe zagwarantowanie samorządom lokalnym środków niezbędnych na realizację zadań oświatowych, spełniających państwowe standardy edukacyjne;
4. zastąpienie Karty nauczyciela nowoczesnym prawem pracy z określonymi wymogami jakościowymi dla nauczycieli – pedagogicznych pracowników gminnych jednostek organizacyjnych;

5. ograniczenie roli wojewódzkiego kuratora oświaty do kontroli przestrzegania standardów i czuwania nad jakością oświaty.
6. Delegatury kuratorskie nie mogą być też partyjnymi synekurami, wykorzystywanymi następnie w walce politycznej w poszczególnych samorządach.

Osiągnięcia edukacyjne Chorzowa w różnych aspektach bronią się same, na wielu wojewódzkich forach słyszymy pozytywne opinie o tym, co w dziedzinie oświatowej dzieje się w Chorzowie. Jako rzecz naturalną przyjęliśmy informację, że w pierwszym ogólnopolskim konkursie „Samorząd na 6”, mającym na celu pobudzanie działań rozwojowych w oświacie i promowanie podległych samorządom placówek oświatowych, odbywającym się pod Patronatem Marszałka Sejmu RP, Związku Powiatów Polskich oraz wszystkich Marszałków Województw, kapituła konkursowa, jako najlepszy w województwie śląskim wytypowała Urząd Miasta Chorzowa. To jest sukces nas wszystkich i z tego miejsca, szczególnie dyrektorom szkół chciałbym serdecznie pogratulować za dobrą współpracę. Stwierdzenie, że to „szkoły mówią za nas” jest tu jak najbardziej na miejscu.

Już przyzwyczailiśmy się, że każdy z nas, stale jest oceniany. Szczególnie często tym ocenom podlegają nasze placówki oświatowe. Każdego roku pewna ilość naszych mieszkańców – rodziców naszych dzieci dokonuje swoistych wyborów, wybierając placówkę dla swego ukochanego dziecka. Również samorząd jako organ prowadzący dokonuje takich ocen. Obiektywna ocena jakości placówek edukacyjnych musi zawierać co najmniej takie trzy elementy jak:

- rozwój uczniów
- rozwój placówki
- ład organizacyjny w placówce

Te elementy bierzemy pod uwagę przy ocenie pracy i wynagradzaniu dyrektorów placówek.

Tradycyjny już, coroczny objazd władz miasta po wszystkich placówkach oświatowych wiele mówi nam o przygotowaniu szkół do nowego roku szkolnego. Jest także często wstępem do dalszych prac modernizacyjnych szkół. Tegoroczna ocena stanu przygotowań placówek jest dosyć wysoka, niemniej jednak w paru przypadkach dyrektorzy nie dostroili się do naszych chorzowskich, wyśrubowanych już standardów.

Corocznie, mając na uwadze uwarunkowania środowiskowe, z wielką uwagą przyglądamy się porównywalnym wynikom sprawdzianów po szóstej klasie szkoły podstawowej, wynikom egzaminów gimnazjalnych oraz wynikom matur. Materiał uzyskany w wyniku tych, w dużej mierze obiektywnych, sprawdzianach i egzaminach, daje olbrzymie możliwości diagnozy jakości kształcenia i rozwoju edukacyjnego uczniów. Bardzo proszę dyrektorów szkół o dogłębną, porównawczą analizę rezultatów i wyciągnięcie odpowiednich wniosków.

Tradycyjnie już dobre wyniki uzyskali chorzowscy absolwenci szkół podstawowych. Biorąc pod uwagę średnie punktowe, to w Chorzowie w kategorii podstawowych szkół samorządowych kolejne miejsca zajęły:

1. Szkoła Podstawowa nr 12 –	30,84 punktu
2. Szkoła podstawowa nr 34 -	29,0
3. Szkoła Podstawowa nr 5 -	28,6
4. Szkoła Podstawowa nr 32 -	28,43
5. Szkoła Podstawowa nr 13 -	26,93

Najlepszy wynik w Chorzowie 33,3pkt uzyskała Społeczna Szkoła Podstawowa. Jeżeli chodzi o porównanie z miastami ościennymi to Chorzów ze średnią 26,46 punktu uplasował się tuż za Katowicami (26,99pkt). Średnia wojewódzka wynosiła 26,17pkt, zaś średnia krajowa 26,6pkt.

W zakresie egzaminu gimnazjalnego **w części humanistycznej** kolejność szkół samorządowych w Chorzowie ukształtowała się następująco:

1. Gimnazjum nr 11 (sportowe) 37,88pkt
2. Gimnazjum nr 10 35,43pkt
3. Gimnazjum nr 8 34,21pkt
4. Gimnazjum nr 9 (sportowe) 34,16pkt
5. Gimnazjum nr 7 34,1pkt

Jeżeli chodzi o Gimnazja, które są prowadzone przez inne podmioty to bardzo dobry wynik uzyskało Społeczne Gimnazjum Śląskie 43,4pkt. Dobry wynik zanotowało też Gimnazjum Katolickie 39,9pkt

Pod względem średnich całego miasta to Chorzów wśród miast ościennych ułokował się uzyskując 32,99pkt tuż za Katowicami 33,25. Średnia wojewódzka wyniosła 31,8pkt, zaś średnia krajowa 31,48pkt. Ogólnie, wyniki chorzowskich gimnazjów są bardzo dobre, niemniej są troszkę gorsze niż rok temu, gdy uzyskaliśmy najlepszy wynik w województwie.

W zakresie egzaminu gimnazjalnego **w części matematyczno-przyrodniczej** kolejność szkół samorządowych w Chorzowie ukształtowała się następująco:

1. Gimnazjum nr 11 (sportowe) 30,9pkt
2. Gimnazjum nr 10 27,59pkt
3. Gimnazjum nr 7 25,6pkt
4. Gimnazjum nr 9(sportowe) 24,69pkt
5. Gimnazjum nr 2 23,44pkt

Najlepszy wynik w Chorzowie uzyskały Społeczne Gimnazjum Śląskie 37,1pkt, oraz Gimnazjum Katolickie 33pkt.

Wśród miast ościennych Chorzów z punktacją 24,33 uplasował się za Katowicami (26,35pkt) i Piekarami Śląskimi (24,55pkt). Średnia krajowa wynosiła 25,31pkt. Wojewódzka średnia była trochę niższa i wyniosła 25,02pkt.

Te wyniki w części matematyczno-przyrodniczej są dla Chorzowa niezadowolające i obligują tu dyrektorów szkół oraz nauczycieli przedmiotów matematyczno-przyrodniczych do wzmożenia wysiłków.

W zakresie matur w 2007r. , średnia chorzowska zdawalność (92,95%) matury jest wyższa, aniżeli ogólna średnia wojewódzka (89,9%). W 100% maturę zdali uczniowie w I LO, w III LO, w VII LO(ZSTiOnr 4) oraz w VII LP (ZSTiOnr4). Jeżeli chodzi o wyniki matur pod względem jakości ich zdania to najlepsze wyniki notowane były w I LO, w III LO i IV LO. Znacznie poprawiła się zdawalność matury w Technikach, która wyniosła 86,4% i w Liceach profilowanych 79,5%.

Ważnym kierunkiem działań władz samorządowych Chorzowa jest stałe poprawianie naszej bogatej infrastruktury placówek oświatowych. Prace remontowe ukierunkowane są na podniesienie standardu technicznego, zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych oraz poprawę estetyki obiektów. Tegoroczne wydatki z budżetu gminy przeznaczone na realizację zadań wynoszą:

- remonty w placówkach oświatowych	2.693.187zł
- inwestycje oświatowe	2.804.281zł
- zadania związane z oszczędnością ciepła	2.108.794zł
RAZEM	7.606.262zł

Największą inwestycją jest oddany dziś budynek hali sportowej w Zespole Szkół Integracyjnych. Koszt całej inwestycji wyniósł 2.782.418zł. Nowe elewacje uzyskały budynki Przedszkola nr 16 (ul. Brzozowa), 19 (ul. Karpacka), 26(ul. Ligonia), Zespół Szkół Specjalnych nr 3 (ul. 3 Maja). Wyczyszczona została elewacja frontowa w Szkole Podstawowej nr 24 w Chorzowie Starym. Bardzo duży zakres modernizacji prowadzi się w Zespole Szkół Specjalnych nr 2. Za około 800tyś zł. szkoła otrzymała nowe pokrycie dachu, nowe drzwi do sal, dodatkowe pomieszczenie sanitarne dla niepełnosprawnych, wymieniono instalację elektryczną i oświetleniową. Wymalowano korytarze i sale. W

budynku zamontowano windę dla niepełnosprawnych. Całość modernizacji z wymianą instalacji c.o. i węzła ciepłowniczego zostanie zakończona w przyszłym roku. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku bez przeszkód rozpocznie tu funkcjonowanie połączony Zespół Szkół Specjalnych.

Nowy rok szkolny 2007/2008 w Chorzowie rozpoczęło 19.250 dzieci i młodzieży we wszystkich naszych placówkach oświatowych. I tak:

- w szkołach podstaw. jest 6407 dzieci czyli o 233 mniej niż w roku ub.
- W gimnazjach jest 3642 dzieci czyli 168 mniej niż w roku ub.
- W liceach ogólnokszt. Jest 2845 dzieci, tak samo jak w ub. roku
- W szkołach zawodowych jest 2791 czyli 249 mniej niż w ub. Roku
- W przedszkolach jest 2844 dzieci czyli 214 więcej niż w ub. Roku

Statystyki te potwierdzają, że w szkołach pojawia się niż demograficzny, natomiast zwiększone zainteresowanie przedszkolami wynika ze zwiększonego zatrudnienia młodych matek.

Wśród wielu osiągnięć naszych placówek oświatowych na szczególne podkreślenie zasługuje aktywny ich udział w obchodach 750-lecia Chorzowa. Duże podziękowania należą się dyrektorom tych placówek za inwencję, aktywność i spontaniczny udział w Wielkiej Paradzie „Bożogrobcy w Chorzowie”, która w tym roku wypadła imponująco. Przypomnę, że komisja oceniająca prezentację placówek w czasie parady, jako najlepszych wytypowała:

- Przedszkole nr 12, Szkołę Podstawową nr 32, Gimnazjum nr IV i I LO.

Specjalną nagrodę Prezydenta Miasta za prezentację grup zakonników i rycerzy Bożogrobców otrzymał Zespół Szkół Gastronomiczno-Usługowych.

Jako Zastępca Prezydenta Miasta odpowiedzialny za sprawy edukacji w naszym mieście, chciałbym dyrektorom chorzowskich placówek edukacyjno-wychowawczych, a za waszym pośrednictwem wszystkim nauczycielom, wychowawcom, pracownikom administracyjnym, przekazać podziękowania za dotychczasowy trud i zaangażowanie na rzecz dobrej jakości naszej edukacji, podziękować za przygotowanie placówek do nowego roku szkolnego. Uczniom,

rodzicom, nauczycielom, wychowawcom, pracownikom administracyjnym szkół, życzę satysfakcji z uzyskiwanych wyników pracy edukacyjnej i wychowawczej. Jestem przekonany, że właśnie rozpoczęty rok szkolny będzie równie pomyślny jak poprzedni.

I Zastępca Prezydenta Miasta

Dr inż. Joachim Otte